

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, įgyvendinimo taisyklės (LEADER)

Virginija Liukpetrytė
Europos Sąjungos reikalų ir paramos politikos
departamento programos LEADER ir kaimo plėtros
skyriaus patarėja

zum.lrv.lt

TAISYKLIŲ PASKIRTIS IR PRIEMONĖS BIUDŽETAS

- **Taisyklės nustato** paramos teikimo ir administravimo tvarką bendruomenių inicijuotų kaimo vietovių vietos plėtros strategijoms įgyvendinti (VPS)
- **Taisyklės taikomos** vietos veiklos grupėms (VVG), rengiančioms ir teikiančioms paramos paraiškas ir VPS, bei įgyvendinančioms VPS, kurioms skirta parama pagal Priemonę
- **Priemonės biudžetas – 74,9 mln. Eur**

PRIEMONĖS PRISIDĖJIMAS PRIE BŽŪP TIKSLŲ

- **SO8** skatinti užimtumą, augimą, lyčių lygybę, socialinę įtrauktį ir vietos plėtrą kaimo vietovėse, įskaitant bioekonomikos ir tvarios miškininkystės veiklas.
- **XCO Horizontalusis tikslas** – modernizuoti sektorių skatinant žemės ūkio ir kaimo vietovių žinias, inovacijas ir skaitmeninimą bei dalijimąsi jomis, taip pat skatinant jų diegimą.

POREIKIAI, KURIEMS SKIRIAMA PRIEMONĖ

- **g.3** - Skatinti verslų kūrimąsi kaime, žemės ūkio veiklos įvairinimą;
- **h.1** - Skatinti kaimo gyventojų ir kaimo bendruomenių verslo iniciatyvas;
- **h.2** - Didinti kaimo gyventojų užimtumą ir socialinę įtrauktį;
- **h.4** - Modernizuoti kaimo vietas didinant gyvenimo sąlygų jose patrauklumą;
- **h.5** - Skatinti bioekonomikos verslus.

REZULTATO RODIKLIAI

- **R.3** Ūkių, pagal BŽŪP gaunančių paramą skaitmeninėms ūkininkavimo technologijoms plėtoti, dalis
- **R.37** BŽŪP projektais remiamas naujų darbo vietų kūrimas
- **R.38** Kaimo gyventojų, kuriems taikomos vietos plėtros strategijos, dalis
- **R.39** Kaimo įmonių, įskaitant bioekonomikos įmones, sukurtų naudojančių BŽŪP parama, skaičius
- **R.41** Kaimo gyventojų, kuriems BŽŪP parama pagerino galimybes naudotis paslaugomis ir infrastruktūra, dalis
- **R.42** Asmenų, įtrauktų į remiamus socialinės įtraukties projektus, skaičius

PRIEMONĖS TIKSLAS

Skatinti bendruomenės inicijuotą kaimo plėtrą iniciatyvos “iš apačios į viršų” principo pagrindu, finansuojant vietos plėtros strategijas, kuriomis siekiama spręsti vietos iššūkius ir tenkinti poreikius.

Ši intervencinė priemonė yra pagrindinė kaimo plėtros priemonė, skirta stiprinti ekonominį ir socialinį kaimo bendruomenių vystymąsi, suteikiant bendruomenėms išteklius, reikalingus jų pačių vystymuisi remti ir vietos lygmens pajėgumams kurti.

Teritorinis

- VVG nustatytose teritorijų ribose formuoja veiklos teritorijas ir jose planuoja įgyvendinti VPS.

Partnerystės

- VVG veiklą grindžia partneryste tarp viešųjų ir privačiųjų vietos socialinių ir ekonominių interesų grupių, užtikrindama, kad nė viena interesų grupė nekontroliuotų sprendimo priėmimo.

„Iš apačios į viršų“

- VVG veikloje taiko vietos gyventojų skatinimo, įtraukimo ir aktyvinimo veiksmus, kurie sąlygoja vietos poreikių aktualumą, įvairovę bei perspektyvumą

Bendradarbiavimo

- VVG inicijuoja ir įgyvendina teritorinius ir (ar) tarptautinius bendradarbiavimo projektus, dalyvauja tinklo veikloje

Inovacijų

- VVG skatina ir vysto inovacijas (naujus produktus, paslaugas, veiklos būdus ir kt.) vietos lygmeniu.

Lygių teisių

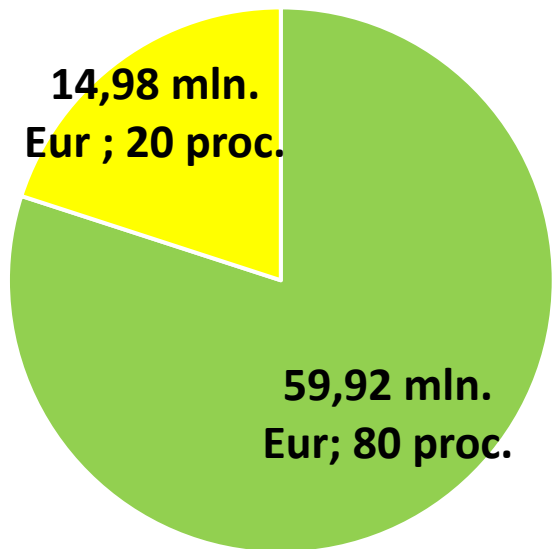
- VVG sudaro kolegialų valdymo organą taip, kad būtų laikomasi moterų ir vyrų dalyvavimo pusiausvyros.

Jaunimo skatinimo

- VVG į kolegialų valdymo organą įtraukia asmenis iki 29 metų (įskaitytinai), ir (arba) jaunas žmones iki 40 metų (įskaitytinai)

REMIAMA VEIKLA

- vietos projektų įgyvendinimas (*nemažiau kaip 80 proc.*)
- VPS įgyvendinimo administravimas, VVG teritorijos gyventojų aktyvinimas, VVG bendradarbiavimas (*nedaugiau kaip 20 proc.*)
- parama VVG apskaičiuojama pagal LR žemės ūkio ministro 2022 m. rugpjūčio 10 d. patvirtintą įsakymą Nr. 3D-491 „Dėl paramos 2023–2027 metų kaimo vietovių vietos plėtros strategijoms įgyvendinti bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu skyrimo ir skaičiavimo metodikos patvirtinimo“

VVG TINKAMUMO SĄLYGOS

- Turėti apibrėžtą atstovaujama teritoriją, atitinkančią taisyklėse numatytas sąlygas
- Turėti parengtą VPS, atitinkančią reglamentų ir taisyklių nuostatas
- Turėti kolegialų valdymo organą, atitinkantį reglamentų ir taisyklių nuostatas
- Turėti VPS administravimo, metodinius ir finansų valdymo gebėjimus įgyvendinti VPS ir administruoti viešąsias lėšas
- Kitos tinkamumo sąlygos numatytos taisyklėse ir SP administravimo taisyklėse

VVG VEIKLOS PRINCIPAI IR ĮSIPAREIGOJIMAI

Atvirumas

- Būti atviromis organizacijomis visiems nariams, suteikiant galimybę dalyvauti VVG veiklose visiems norintiems

Viešumas

- Viešinti VPS ir VVG veiklas, skelbti atvirus kvietimus teikti paraiškas, skleisti informaciją, naujienas, garsinti įvykius

Nešališkumas

- Nustatyti aiškias privačių interesų derinimo procedūras, užtikrinti tinkamą nusišalinimą, priimti nešališkus sprendimus

Sąžiningumas

- Veikti sąžiningai pasirenkant priemones, nustatant galimus pareiškėjus, kriterijus, sąlygas ir atrenkant vietas projektus

Lygiateisiškumas

- Sudaryti ir užtikrinti lygias sąlygas teritorijos gyventojams ir organizacijoms dalyvauti VPS rengime, įgyvendinime, kitose VVG veiklose

Konfidencialumas

- Užtikrinti asmens duomenų apsaugą, neatskleisti ir neperduoti asmeninės ar verslo informacijos tretiesiems asmenims, išskyrus informaciją, kuri gali būti skelbiama viešai

ATRANKOS KRITERIJAI

1. Teminė VPS
2. VPS investavimo logika
3. Jaunimo įtrauktis į VVG veiklą
4. VPS prisidėjimas horizontaliai prie sveikatingumo skatinimo, gyvūnų gerovės, aplinkosaugos, klimato kaitos pokyčio švelninimo
5. VPS priemonėmis prisidėjimas prie poreikių ir rezultato rodiklių numatytų BŽŪP SP 8 tikslė

PARAMOS INTENSYVUMAS IR SUMOS VIETOS PROJEKTAMS

Paramos intensyvumas

- verslo projektams *iki 65 proc.*
- socialinio ir bendruomeninio verslo projektams iki 95 proc.
- viešosios naudos (ne pelno) projektams iki 40 proc.
- veiklos ir mokymų projektams *iki 90 proc.*

Paramos suma

- didžiausia paramos suma vietos projektui įgyvendinti – iki 200 000 Eur (du šimtai tūkstančių eurų)
- VVG turi teisę tiek sumažinti didžiausią galimą paramos intensyvumą, tiek didžiausios paramos sumą vienam vietos projektui įgyvendinti

Supaprastintos išlaidos

- vietos projektų netiesioginėms išlaidoms taikomas supaprastintas išlaidų mokėjimo būdas - fiksuota norma.

VPS ADMINISTRAVIMO LĖŠOS

- VPS administravimo lėšoms taikomas iki 100 proc. paramos intensyvumas
- VPS administravimo išlaidos susideda iš:
 - VPS vykdytojos veiklos išlaidų
 - VVG teritorijos gyventojų aktyvinimo išlaidų
 - VVG bendradarbiavimo projektų įgyvendinimo išlaidų (iki 30 000 Eur)
- VPS tinkamų administravimo išlaidų sąrašas ir sąlygos numatytos taisyklėse
- **NAUJA!** VPS administravimo išlaidoms (išskyrus bendradarbiavimo išlaidas) bus taikomas supaprastintas išlaidų mokėjimo būdas - fiksuotoji norma, ex-ante apskaičiuojama biudžeto projekto metodu

VPS RENGIMAS, TEIKIMAS, VERTINIMAS

SVARBU!

- Šiuo metu vyksta VPS rengimas:
 - visus kviečiame aktyviai dalyvauti VPS rengime.
- Numatytas paramos paraiškų ir VPS rinkimas:
 - 2023 m. kovo 1 – gegužės 2 d.
- Visos VPS turi būti patvirtintos:
 - iki 2023 m. lapkričio 20 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Ačiū už dėmesį

